

Άγιος Δημήτριος

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗΣ

(Μαρκ. η΄ 34 – θ΄ 1)

(Εβρ. δ΄ 14-16, ε΄ 1-6)

Ο Ζωοφόρος Σταυρός

«Όστις θέλει οπίσω μου ελθείν...
και αράτω τον σταυρόν αυτού»

Ο Σταυρός του Κυρίου μας είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται το σταυροαναστάσιμο οδοιπορικό που ξεδιπλώνει μπροστά μας αυτή την περίοδο η Εκκλησία. Ενώ πριν τον ερχομό του Χριστού ήταν το σύμβολο της αισχύνης και του θανάτου, μετατράπηκε στην πιο ασφαλή εγγύηση της ζωής, της αληθινής και της αιώνιας. Και αυτό γιατί έδωσε την ευκαιρία στην αγάπη να σταυρωθεί και να ξεπροβάλει από τα βάθη και τα ύψη της η αθάνατη ζωή. Η αιωνιότητα ως πραγματικότητα για το θνητό άνθρωπο.

Για να εγκολπωθεί ο χριστιανός αυτή την πραγματικότητα, δεν έχει παρά να αποτολμήσει την υπέρβαση από τα αδιέξοδα της καθημερινότητας, ο κλοιός των οποίων τόσο πολύ τον περισφίγγει και τον στραγγαλίζει. Καλείται να ανοίξει την ύπαρξη του για να πλημμυρίσει από τη χάρη που εκπέμπει ο ζωοφόρος Σταυρός. Να αποσεισει τα φορτία εκείνα που τον καθηλώνουν στο εγώ και ν' αφήσει κατάλυμα στην καρδιά του για να ενοικήσει ο Χριστός. Σ' αυτήν ακριβώς την προοπτική, η κοινωνία με τον Κύριο αποκαλύπτεται και ως συνάντηση με τον πλησίον στις πιο ευγενείς κορυφογραμμές της αγάπης, στην σταυρόσχημή της διάσταση.

Η Σταυροπροσκύνηση

Δεν είναι άλλωστε τυχαία που η μητέρα μας Εκκλησία με την καθιέρωση της Κυριακής της Σταυροπροσκυνησεως, γνωστής και ως Γ΄ των Νηστειών, της περιόδου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, προβάλλει το Σταυρό, ως πηγή δύναμης και ζωής. Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, που διανύουμε, περίπου στο μέσο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, μάς θυμίζει ότι ο δρό-

Α
Γ
Ι
Ο
Σ

Δ
Η
Μ
Η
Τ
Ρ
Ι
Ο
Σ

9
3,
3

F
M

S
T
E
R
E
O

μος που οδηγεί στη συνάντηση με τον Αναστημένο Χριστό περνά μέσα από το σταύρωμα. Μάς γεμίζει με δύναμη και μάς οπλίζει με θάρρος, αποκαλύπτοντάς μας ότι η σταύρωση αυτή στην πραγματικότητα είναι ένας «ζωοφόρος θάνατος» και μια «σταυρόμορφη ανασταση», με όλο τον πλούτο και το βάθος που υποδηλώνει με τις εκφράσεις αυτές η εκκλησιαστική σοφία και εμπειρία.

Η ακολουθία του Χριστού

Στην πνευματική αυτή εμβέλεια κινείται η προτροπή του Κυρίου, όπως αυτή αυθεντικά εκπηγάει, από τη σημερινή ευαγγελική περικοπή: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει ας απαρνηθεί τον εαυτό του και ας σηκώσει τον σταυρό του και να με ακολουθήσει». Είναι ακριβώς η προτροπή αυτή ο πιο ισχυρός δείκτης για να γίνουμε και εμείς στη ζωή μας μαθητές του Χριστού και να τον ακολουθήσουμε. Αφού η πορεία του Ιησού περνά μέσα από το Πάθος και το Σταυρό, δεν μπορεί φυσικά να είναι διαφορετικός ο δρόμος που ανοίγεται μπροστά σε όσους συνειδητά θέλουν να τον ακολουθήσουν.

Ο Σταυρός έπαψε πλέον να είναι το ατιμωτικό σύμβολο της αρχαιότητας, αλλά κατέστη η ζωοφόρος δύναμη, το αήττητο τρόπαιο, το κραταιό όπλο εναντίον του διαβόλου και το σταθερό στήριγμα στη ζωή μας.

Η Εκκλησία υψώνει το Σταυρό του Κυρίου στο μέσο περίπου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής για να τον προσκυνήσουμε και ενδυναμωμένοι να συνεχίσουμε τον πνευματικό μας αγώνα που θα μας φέρει έτοιμους στη Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα, στη βιωματική προσέγγιση των Παθών και της Ανάστασης του Κυρίου μας.

Αγαπητοί αδελφοί, κάθε ένας από εμάς καλείται να σηκώσει το δικό του Σταυρό και να γίνει μαθητής του Χριστού. Αυτό σημαίνει πλήρη αυταπάρνηση και ολοκληρωτικό δόσιμο στην αγάπη Του. Αυτό όμως, ιδιαίτερα για το σημερινό άνθρωπο δεν είναι και τόσο εύκολο, αφού η εγωκεντρικότητά του τον παραδίδει στα πλοκάμια της αλαζονείας και του εγωισμού. Απαιτεί σίγουρα άσκηση και αγώνα η προσπάθεια για να γίνει κάποιος αληθινός μαθητής του Χριστού και να ζει με πυξίδα την αγάπη Του. Ο δρόμος όμως αυτός ξεδιπλώνεται ζωντανά μέσα από το παράδειγμα των αγίων της Εκκλησίας μας. Οι ήρωες αυτοί της πίστεως μπορούν να καταστούν τα πιο αυθεντικά πρότυπα που με τη ζωή και το παράδειγμά τους δίδουν μαρτυρία ότι ο θάνατος σημαίνει ζωή και ο σταυρός αποκαλύπτει την ανάσταση.

Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα

Ἄδελφοί ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὖρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν· καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἄαρών. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἥ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες ὧδε τῶν ἑσθηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

βωτεινές Τροχιές

11 Μαρτίου

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ Αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων

Γεννήθηκε στη Δαμασκό της Συρίας, περίπου το 575, από γονείς ευσεβείς, τον Πλινθά και τη Μυρώ (κατά τους Συναξαριστές). Δεν άργησε, όμως, να επικρατήσει μέσα του η θεολογική και εκκλησιαστική κλίση. Πήγε στην Ιερουσαλήμ, όπου μόνασε στη Μονή του Αγίου Θεοδοσίου. Εκεί επιδόθηκε στις θεολογικές και εκκλησιαστικές μελέτες. Μαζί με το συμμαναστή του Ιωάννη Μόσχο, επισκέφθηκε διάφορα ασκητικά και μοναχικά κέντρα της Παλαιστίνης. Πολέμιος της αίρεσης του

Μονοθελητισμού, αγωνίστηκε σκληρά εναντίον του στις πόλεις - κέντρα Αλεξάνδρεια και Κων/πολη. Το 634 εκλέγεται Πατριάρχης Ιεροσολύμων, σε διαδοχή του αποθανόντος Μόδεστου. Από τη θέση αυτή, ο Σωφρόνιος εξακολουθεί τον αγώνα του κατά του Μονοθελητισμού. Γράφει πολλούς ύμνους και λόγους πού τους διακρίνει αξιόλογη λογοτεχνική αξία. Σάν Πατριάρχης, είχε την ατυχία να πολιορκηθεί η Ιερουσαλήμ από το χαλίφη των Αράβων Όμαρ. Όταν παραδόθηκε η πόλη (637), η πολλή του θλίψη μετριάστηκε λίγο από το ότι πήρε από τα χέρια του κατακτητή τον ιστορικό Άκτιναμέ, με το οποίο προστατεύθηκαν υπέρ των Όρθοδόξων τα ιερά χριστιανικά προσκυνήματα. Η ψυχή του, όμως, είχε πάθει βαθύ τραύμα, και μετά ένα χρόνο απεβίωσε (638).

Η ΟΣΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ ή Βασίλισσα

Ήταν θυγατέρα του Ιωάννη του Πετραλίφη, πού επί Αλεξίου του Κομνηνού είχε διοριστεί άρχοντας της Θεσσαλονίκης. Η μητέρα της καταγόταν από μια των ευγενέστερων οικογενειών της Κωνσταντινούπολης. Η Θεοδώρα ήταν πολύ όμορφη στο σώμα, αλλά και στην ψυχή. Πήρε σύζυγο τον Μιχαήλ Δούκα, πού αναδείχτηκε άρχοντας της Ηπείρου. Και στο αξίωμα της αυτό, ή Θεοδώρα, διατήρησε όλη την ταπεινοφροσύνη της και τη χριστιανική απλότητα. Αγαπούσε να καταγίνεται με

φροντίδες για τους φτωχούς, τους ασθενείς, τις χήρες και τα ορφανά. Άλλα μεγάλη δοκιμασία περίμενε την αγία αυτή ψυχή. Ο σύζυγος της Μιχαήλ Δούκας, μπλέχτηκε ώστε παραγκώνισε εντελώς τη Θεοδώρα και γλεντοκοπούσε χωρίς φειδώ με τη Γαγρίνη. Η Θεοδώρα, εδώ έδειξε το ψυχικό της μεγαλείο και έμεινε ατάραχη, προσευχομένη στον Θεό για τον σύζυγο της. Και ο Θεός ευλόγησε, ώστε ο Μιχαήλ, κάτω από την πίεση της αγανάκτησης του λαού και των προκρίτων της Ηπείρου, να συνέλθει και να διώξει την Γαγρίνη από κοντά του. Με δάκρυα ζήτησε συγγνώμη από τη Θεοδώρα και από τότε έζησαν με πνεύμα Θεού μέσα στο παλάτι. Όταν μετά από καιρό πέθανε ο Μιχαήλ, η Θεοδώρα αποσύρθηκε στο μοναστήρι του αγίου Γεωργίου, πού η ίδια είχε κτίσει, και εκεί παρέδωσε την αγία της ψυχή.

